Raadsinformatiebrief

Datum	7 mei 2024	Zaaknummer	2581640
		Portefeuille	Werk, jeugd, kunst en cultuur en energie M.H.B. Roozendaal

Onderwerp WSD Jaarverslag 2023 en Begroting 2025 en Financiële meerjarenraming WSD 2026-2028

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
Het concept Jaarverslag 2023 en de begroting WSD 2025 en Financiële meerjarenraming WSD 2026-2028

Aanleiding
Het concept Jaarverslag 2023 en de begroting WSD 2025 en Financiële meerjarenraming WSD 2026-2028. Het College heeft geen aanleiding gezien om een zienswijze in te dienen.

Kernboodschap

1. Jaarverslag WSD 2023
Het jaar 2023 was voor WSD een goed jaar met een positief exploitatieresultaat en een gezonde balanspositie. Het gerealiseerde resultaat was ruim € 4,0 miljoen positief, wat beter was dan begroot. Belangrijke afwijkingen van de begroting zijn als volgt toegelicht:

A. Subsidieresultaat SW: Het subsidieresultaat SW was bijna € 3,9 miljoen hoger dan begroot, deels door een hogere uitstroom van SW-medewerkers dan verwacht. Daarnaast was er een hogere compensatie voor loon- en prijsontwikkeling en de Wet Tegemoetkoming Loondomein. Dit resultaat is echter eenmalig en neemt de komende jaren af.

B. Subsidieresultaat PW: Het subsidieresultaat op de uitvoering van de Participatiewet was circa € 0,5 miljoen lager dan begroot, vooral door hogere loonkosten als gevolg van verhogingen van het Wettelijk Minimum Loon. Dit werd deels gecompenseerd door hogere loonkostenvoordelen en begeleidingsvergoedingen.

C. Bedrijfsresultaat: Het bedrijfsresultaat bleef ongeveer € 0,2 miljoen achter bij de begroting, onder meer door lagere netto toegevoegde waarde en hogere loonkosten van regulier personeel. Hogere overige bedrijfsopbrengsten werden gecompenseerd door hogere loonkosten en overige

bedrijfskosten, zoals dienstverlening door derden, hogere energiekosten en autonome kostenstijgingen.

2. Accountantsverslag

BDO Accountants heeft de controlewerkzaamheden voor het jaarverslag 2023 afgerond en dit heeft geresulteerd in de oplevering van een concept-accountantsverslag.
Er is een goedkeuring controleverklaring afgegeven over de getrouwheid van de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording.

3. Bestemming voordelig exploitatieresultaat WSD 2023

Het Algemeen bestuur heeft op 9 maart 2022 besluiten genomen over de bestemming van het voordelige exploitatieresultaat van WSD 2023. Dit omvat het prioriteren van het weerstandsvermogen voor risicodekking en werkkapitaal, gevolgd door evaluatie van bestemmingsreserves voor de uitvoering van de koers en lokale plannen. Het resterende saldo wordt verdeeld, waarbij 25% wordt gereserveerd voor een personeelsfonds en het resterende bedrag van € 1,648 mln. wordt toegewezen aan de Algemene gemeentelijke reserve (AGR).
De besteding van de AGR is vastgesteld, waarbij 50% naar WSD gaat en de rest via sociaal domeinactiviteiten op een variabele basis wordt verdeeld. Ongebruikte AGR-middelen aan het einde van het boekjaar zijn vrij beschikbaar voor de betreffende gemeenten.

4. Begroting WSD 2025 en Financiële meerjarenraming WSD 2026-2028

Het koersdocument "Gezamenlijk doorontwikkelen" is belangrijk voor de begroting van 2025 en verder. De deelnemende gemeenten hebben plannen gemaakt met WSD.
Het Algemeen bestuur heeft ook het financiële kader vastgesteld. Het doel is om minstens 2.100 mensen met een SW- of PW-dienstverband bij WSD te hebben geplaatst bij een andere werkgever, zodat WSD geld kan verdienen en het expertisecentrum kan bekostigen.
Er zijn genoeg werkzoekenden, maar veel mensen met afstand tot de arbeidsmarkt staan nog aan de zijlijn. Om dit te veranderen, is inzet nodig van alle betrokkenen. Gemeenten moeten genoeg geld hebben om de plaatsingen en begeleiding te betalen, zodat de ambitie van 2.100 banen eind 2026 gehaald kan worden.

Het ministerie van SZW werkt aan een verdeelmodel voor Beschut werk gebaseerd op het aantal banen en de prijs per baan. Dit zal het probleem van te weinig banen oplossen en Nuggers kunnen zonder financieel risico naar werk worden geleid. Het beschikbare begeleidingsbudget voor Beschut werk is ruim genoeg om elke inwoner die hiervoor in aanmerking komt naar een baan te leiden. Echter, de beloning van banen blijft een probleem voor de financiële gezondheid van de Participatiewet.

Binnen WSD is er nagedacht over hoe de instroom van mensen onder de Participatiewet kan worden gehandhaafd ondanks het financieringstekort. In juli 2021 heeft het Algemeen Bestuur besloten tot de vorming van de Reserve Stimulus. Deze reserve was oorspronkelijk bedoeld om begeleidingskosten te dekken die de beschikbare budgetten van het Rijk overschrijden, waardoor de financiële drempel voor gemeenten om mensen uit de doelgroep aan werk te helpen werd weggenomen. Door veranderingen in de financiering is deze drempel grotendeels verdwenen. Echter, het positieve subsidieresultaat van Wsw kon tot nu toe het negatieve resultaat van PW dekken. Maar met de afname van de Wsw-populatie en de groei van de PW-bezetting, nadert WSD naar verwachting het omslagpunt. Om te voorkomen dat de totale exploitatie van WSD

uiteindelijk negatief wordt en er geen sluitende meerjarenraming kan worden gepresenteerd, is het gebruik van de Stimulusreserve nodig om het lage subsidiebedrag per persoon onder de Participatiewet te compenseren. Men verwacht dat het positieve resultaat van Wsw plus het negatieve resultaat van PW bij elkaar opgeteld op zijn minst nul zal zijn.

Het Rijk neemt geleidelijk stappen om de financiering van beschutte werkplekken te verbeteren. Vanaf 2024 wordt de begeleidingsvergoeding voor Beschut werk verhoogd met € 2.157 per persoon. Uit onderzoek is gebleken dat meer financiële maatregelen nodig zijn om de doelstellingen van de Participatiewet te halen. De minister heeft daarom enkele maatregelen genomen en budgetten vrijgemaakt, waaronder de verhoging van de begeleidingsbijdrage voor Beschut. SWZ erkent ook de noodzaak van extra maatregelen en heeft een aantal varianten voorgesteld om de infrastructuur te versterken en meer banen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Er is ook budget beschikbaar gesteld voor de transformatie van sociale ontwikkelbedrijven, maar de exacte uitvoering hiervan wordt nog onderzocht.

Om de realisatie van 10.000 extra banen naast beschutte werkplekken te stimuleren, worden er vanaf 2025 structurele middelen beschikbaar gesteld volgens een groeimodel. Dit model voorziet in 400 extra plaatsen per jaar, wat zal leiden tot 10.000 plaatsen in 2048. Het budget zal jaarlijks toenemen tot € 34,7 miljoen in 2048, met een bedrag van € 3.465 per fulltime equivalent (fte) in 2025. Hoe dit financiële aspect zal worden geïmplementeerd bij de sociale ontwikkelbedrijven is momenteel nog niet bekend, maar verdere details zullen in het voorjaar van 2024 worden uitgewerkt via circulaires. Ondanks deze budgetaanpassing blijft de businesscase van de Participatiewet nog verre van sluitend. Gezien de huidige economische situatie, de lange duur van de kabinetsformatie en de voorspelde uitdagingen in de financiering via het gemeentefonds door het Rijk, is de kans klein dat de financiering op korte termijn structureel zal verbeteren.
Het is naar verwachting nodig om jaarlijks opnieuw de omvang van de stimulusreserve te beoordelen en indien nodig aan te vullen.

5. Notitie weerstandvermogen

Het Algemeen Bestuur heeft op 9 maart 2022 besluiten genomen met betrekking tot het weerstandsvermogen en dividend. Belangrijke besluiten hierbij zijn onder meer het behouden van de risicomethode van Deloitte voor SW-bedrijven en het verminderen van het risico van WSD naar een gemiddeld niveau. Hierdoor wordt het minimumniveau van het weerstandsvermogen vastgesteld als uitgangspunt voor de risicoberekening. Er is ook meer aandacht voor risico-inschattingen en de berekening van risico's, zoals opgenomen in de jaarlijkse "Notitie weerstandsvermogen". Voor 2024 is op basis van deze besluiten de methodiek van Deloitte toegepast, waarbij blijkt dat het totale risicoprofiel van WSD licht toeneemt, voornamelijk vanwege bedrijf gerelateerde activiteiten. Dit wordt veroorzaakt door economische en arbeidsmarktontwikkelingen, waardoor werkgevers terughoudend zijn in investeringen en de beschikbaarheid van werkplekken voor de doelgroep afneemt. Ondanks dat blijven subsidierisico's en deelnemingsrisico's redelijk stabiel. Het berekende totale minimumrisico van WSD stijgt licht tot € 10,7 miljoen in vergelijking met 2022, waarvoor de algemene reserve met € 0,2 miljoen wordt verhoogd vanuit het resultaat van 2023.

Communicatie
Een eventuele zienswijze van de Raad wordt doorgeleid naar het Algemeen Bestuur, zodat deze zienswijze bij de definitieve vaststelling van de financiële stukken meegewogen kan worden.

Participatie
Niet van toepassing.

Duurzaamheid
Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden middels de begeleiding van de SW bedrijven IBN en WSD begeleidt naar duurzame inzetbaarheid in een inclusieve samenleving.

Financiën
Dit wordt toegelicht in de kernboodschap.

Planning
De financiële stukken zullen definitief worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de WSD op 7 juni a.s.

Bijlage(n)
- 1. Aanbiedingsbrief financiële documenten 2024
- 2. Jaarverslag 2023 WSD
- 3. Voorstel Resultaatbestemming 2023 WSD
- 4. Concept Meerjarenraming 2026-2028 WSD
- 5. Notitie Weerstandsvermogen 2024 WSD

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,	De burgemeester,
drs. M.G.C. Wilms-Wils RA	ir. C.H.C. van Rooij